

Originea nepreferențială – În ce cazuri mai pot fi folosite certificatele de origine nepreferențială?

La finalul anului 2018, Comisia Europeană a emis noi orientări privind stabilirea și dovedirea originii nepreferențiale a mărfurilor ce provin din țări terțe. Acestea vin atât în sprijinul importatorilor europeni, cât și al autorităților vamale.

Impact asupra tranzacțiilor derulate de importatorii europeni

Originea nepreferențială reprezintă naționalitatea economică a mărfii, în timp ce statutul vamal al acesteia atestă dacă în țara respectivă marfa a fost pusă în liberă circulație sau nu.

În contextul măsurilor de salvagardare sau a altor tipuri de măsuri comerciale impuse de Uniunea Europeană (de ex. taxe antidumping), importatorii sunt responsabili pentru determinarea corectă a originii nepreferențiale pentru mărfurile pe care le tranzacționează.

Prin noile orientări, Comisia Europeană atrage atenția atât importatorilor, cât și autorităților vamale, asupra faptului că la nivelul Uniunii Europene stabilirea și dovedirea originii nepreferențiale a mărfurilor se realizează strict în baza regulilor prevăzute în acest teritoriu (și nu în baza celor din țara de export către UE). În plus, pentru aplicarea regulilor de origine nepreferențială este important ca importatorul să cunoască dacă mărfurile fac obiectul unui regim special de import nepreferențial sau nu.

Ce mărfuri sunt supuse unui regim special de import nepreferențial?

Comisia Europeană definește “regimul special de import nepreferențial” ca fiind acel regim în care produsele importate sunt supuse unor contingente tarifare (cum este cazul măsurilor de salvagardare împotriva importurilor de oțel impuse S.U.A. și altor țări).

Doar în acest caz, originea nepreferențială poate fi dovedită de importator prin intermediul unui certificat de origine, dar care trebuie întocmit strict conform regulilor și modelului prevăzut în normele de aplicare ale Codului Vamal Unional (Anexa 22-14). În caz contrar, dovada de origine poate fi respinsă, fapt ce poate atrage plăți adiționale de taxe pentru importatori.

Ce se întâmplă cu mărfurile care nu se supun unui astfel de regim?

În cazul mărfurilor nesupuse unui contingent tarifar (cea mai mare parte a mărfurilor importate în UE), Comisia Europeană atrage atenția că în scopul dovedirii originii mărfurilor la momentul importului, certificatele de origine emise de țări terțe (de ex. China, Thailanda, Taiwan) nu pot fi luate în considerare. Întrucât acestea sunt emise în baza altor reguli de origine, care diferă față de cele aplicabile la nivelul Uniunii Europene, ele oferă informații insuficiente privind originea nepreferențială a mărfurilor.

De exemplu, multe dintre mărfurile ce au ca țară de origine China sunt supuse unor taxe antidumping (40 – 60%) la importul în Uniunea Europeană. Anchetele desfășurate recent de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) au constatat că, de multe ori, pentru a eluda aceste taxe, furnizorii le exportă din China către alte țări (de exemplu, Taiwan, Thailanda, India) și declară originea mărfurilor ca fiind din aceste țări, în baza unor certificate de origine emise eronat. Astfel, în cadrul controalelor ulterioare, autoritățile vamale invalidează aceste certificate și obligă importatorii europeni la plata acestor taxe antidumping, plus dobânzile și

penalitățile aferente.

Cum pot importatorii să dovedească originea în acest caz?

Primul instrument recomandat ar fi obținerea unei Informații Obligatorii de Origine (IOO) de la autoritățile vamale europene, un document certificat de autoritățile vamale care verifică și confirmă originea mărfurilor.

În acest mod, în fapt, se securizează originea mărfurilor, atât timp cât informațiile care au stat la baza emiterii unei IOO au fost corecte și complete. Importatorii vor ști exact ce taxe vamale au de plătit înaintea efectuării importurilor și pot negocia mai eficient prețul de achiziție sau modalitatea de livrare.

Al doilea instrument recomandat pentru dovedirea originii nepreferențiale în lipsa unei IOO ar fi un document întocmit de declarant (sau direct de exportator, dacă informațiile sunt considerate a fi confidențiale) ce va conține informațiile necesare determinării originii nepreferențiale (de exemplu, descrierea bunurilor, descrierea procesului de fabricație, dacă a fost obținut sau nu din materiale realizate în întregime în țara de export, regula de origine aplicată etc.). Un model de document (cu titlu informativ) este cuprins în Ghidul emis de Uniunea Europeană.

Verificarea corectitudinii originii nepreferențiale a mărfurilor cu ocazia controalelor vamale ulterioare este unul dintre subiectele fierbinți în România și în Uniunea Europeană.

Declararea și dovedirea originii mărfurilor, atât la momentul formalităților de import cât și ulterior, cade în responsabilitatea operatorilor economici importatori. Așadar, este esențial ca aceștia să cunoască regulile de origine aplicabile la nivelul UE pentru evitarea oricăror plăți adiționale de taxe la import.

***Autor:** Mihai Petre, Director, Comerț Internațional, Departamentul de Asistență Fiscală și Juridică, EY România*

***

Mihai Petre s-a alăturat echipei de taxe a EY România la începutul lunii mai 2019, în calitate de Director. Mihai are o experiență de 20 de ani pe piața de consultanță din România, iar de peste 10 ani coordonează proiecte de consultanță vamală integrată de nivel național și regional.

În prezent, EY România are o echipă de consultanță vamală formată din 5 profesioniști, fiecare cu peste 7 ani de experiență vamală, ce asistă în mod curent societăți implicate în operațiuni de import și export în România. Aria de expertiză a echipei vizează asistența în obținerea certificării AEO, planificarea și analiza impactului vamal pentru operațiunile offshore, simularea de scenarii în eventualitatea unui Brexit fără acord, implementarea de regimuri vamale suspensive și simplificări vamale pentru a reduce durata procesului de vămuire, calcule detaliate de origine preferențială și nepreferențială.

***

Despre EY România

EY este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale la nivel global, cu 260.000 de angajați în peste 700 de birouri din 150 de țări și venituri de aproximativ 34,8 miliarde de USD în anul fiscal încheiat la 30 iunie 2018. Rețeaua noastră este cea mai integrată la nivel global, iar resursele din cadrul acesteia ne ajută să le oferim clienților servicii prin care să beneficieze de oportunitățile din întreaga lume. În România, EY este liderul de pe piața serviciilor profesionale încă de la înființare, în anul 1992. Cei 800 de angajați din România și Republica Moldova furnizează servicii integrate de audit, asistență fiscală, asistență în tranzacții și servicii de asistență în afaceri

către companii multinaționale și locale. Avem birouri în București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași și Chișinău. EY România s-a afiliat în 2014 singurei competiții de nivel mondial dedicată antreprenoriatului, EY Entrepreneur Of The Year. Câștigătorul ediției locale reprezintă România în finala mondială ce are loc în fiecare an în luna iunie la Monte Carlo. În finala mondială se acordă titlul World Entrepreneur Of The Year. Pentru mai multe informații, vizitați pagina noastră de internet: www.ey.com.

Tax Magazine nr. 2 Martie-Aprilie 2019

- **Valentina Saygo**

Boierul, vătaful și sluga – basm fiscal contemporan
Evoluții fiscale recente

- **Ruxandra Toma, Sara El Habashi**

Asocieri în participațiune – implicații contabile și fiscale și abordarea problemelor practice

- **Cristian Rădulescu**

Convergență sau divergență: evoluția conceptelor de „sediul fix” și „sediul permanent”

- **Delia Cataramă**

Training, conferință, seminar .... colectăm TVA?
Ce ne învață C-647/17 Srf konsulterna AB despre serviciile de acordare a accesului la evenimente?

- **Ionița Cochintu**

Principiului unicității reglementării în privința mijloacelor de probă

- **Alina Mușat**

Procesele-verbale de control încheiate de către organele

fiscale – discuții referitoare la forța lor probantă și la corespondența cu procedura penală, cu referire la Decizia Curții Constituționale pronunțată la data de 29 ianuarie 2019

- **Jurisprudență fiscală națională**

Daniela Stăncioi, Antoniu Simon, Viorel Terzea – Sinteza de jurisprudență fiscală națională comentată

- **Jurisprudență fiscală a instanțelor europene**

Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în perioada martie-aprilie 2019

Tendințe care marchează domeniul de facilities management

Multă vreme spațiul de birouri al unei companii era doar locul în care angajații își desfășurau activitatea. Nu mai puțin de 15 ani în urmă nimic nu semnală importanța din ce în ce mai mare pe care o are acum managerul responsabil cu administrarea locației.

Acum știm că funcția de Facility Management (FM) conduce la integrarea proceselor din cadrul unei organizații pentru a menține și dezvolta serviciile care îmbunătățesc eficiența activităților de bază ale companiei.

Managerii din Facilities Management aduc o contribuție esențială în cadrul unei organizații, asigurându-se că spațiul de muncă răspunde nevoilor angajaților și contribuie la eficiența costurilor, la sustenabilitate, dar și la

dezvoltarea brandului de angajator.

Odată cu apariția unor noi stiluri de lucru (part time, flexi time, etc). companiile încep să se concentreze pe eficiența muncii și pe experiența creată angajaților la locul de muncă. În acest context, domeniu de FM va aduce o transformare majoră în cadrul organizațiilor în următorii 5 ani.

Dar ce se va transforma în FM și cum va arăta viitorul acestei noi funcțiuni a companiei? Pentru a schița câteva direcții pentru răspunsuri, am punctat aici câteva tendințe din domeniul de FM.

Pe baza schimbărilor indicate de aceste tendințe, putem previziona direcția evoluțiilor viitoare din Facility Management. Companiile care vor ține cont de tendințele din acest domeniu vor putea lua din timp măsuri care să ducă la creșterea retenției angajaților și la o dezvoltare a afacerii pe termen lung.

1. Tehnologiile digitale

Progresul tehnologiilor digitale a avut un impact enorm asupra societății și a mediului de afaceri. Pe baza acestor tehnologii vedem o creștere a productivității, dezvoltarea unor noi industrii, creșterea veniturilor și reducerea decalajelor economice. Până în 2025 se estimează că numărul total al dispozitivelor conectate la Internetul obiectelor (IoT) va ajunge la 75,44 miliarde în întreaga lume, o creștere de cinci ori în zece ani. În următorii ani se vor face progrese majore în domeniul senzoricității și se vor dezvolta aplicațiile pentru procese automatizate. Dezvoltarea tehnologică va reduce probabil sau chiar va înlocui forța de muncă cu sarcini rutiniere și va conduce la o schimbare esențială a setului de competențe necesare pentru a activa într-un mediu digital, robotizat și automatizat.

2. Specificul Generației Z

Pe măsură ce generațiile se schimbă, se schimbă și prioritățile privind modul de lucru cu acestea. În forța de muncă de astăzi Millennials și mai ales Generația Z sunt mult mai atenți la modul în care viața profesională se integrează cu cea personală. La locul de muncă aceste generații doresc tehnologie de ultimă oră, moduri de lucru flexibile și contexte de dezvoltare personală. Aceste generații se conectează, creează, contribuie și colaborează în interiorul sau exteriorul spațiului companiei.

Contrar așteptărilor de la o generație digitală, tinerii Generației Z preferă experiențele one-to-one. Fiind nativi digitali, supra-expunerea la tehnologie îi face să aibă nevoie și de o pauză de la ea. Dacă Millennials preferă să lucreze mai degrabă în echipă decât individual, lucru care a dus la o popularitate tot mai mare a open space-urilor, la Generația Z situația se schimbă radical.

Iată de ce este necesar ca angajatorii să regândească puțin spațiul de lucru. Compartimentarea open space-ului combinată cu zone și spații comune aduce mai multă intimitate pentru Generația Z.

3. Importanța pentru wellbeing

Potrivit Institutului Mondial al Sănătății (GWI) angajatorii sunt din ce în ce mai preocupați de starea de bine (wellbeing) a angajaților. La nivel global această industrie a crescut cu 6,4% în perioada 2013-2018. Conform noilor standarde și tehnologii, arhitecții proiectează clădiri ținând cont de păstrarea sănătății oamenilor, iar această tendință este cunoscută ca "Wellness Architecture".

Este, de altfel, una dintre cele mai importante tendințe. Strategiile pentru "arhitectura wellness" pornesc de la includerea mai multor flori în birouri și ajung până la crearea unor locuri de muncă care se adaptează cel mai bine la bioritmul oamenilor.

4. Accentul pe sustenabilitate

Încălzirea globală va fi una dintre principalele provocări de mediu pentru secolul următor. Pentru a deveni mai eficiente din punct de vedere energetic și cu emisii reduse de carbon, companiile din întreaga lume vor trebui să introducă standarde de sustenabilitate, inclusiv prin funcționarea în clădiri mai eficiente din punct de vedere energetic.

În acest context domeniul de Facility Management poate aștepta ca această tendință să impacteze partea de proiectare, gestionarea și întreținere a clădirilor, precum și cea de supply chain. Designul sistemic va deveni din ce în ce mai important.

În loc de concluzie

Având în vedere limitele facilităților existente și bugetele limitate, există încă o mulțime de administratori și proprietari de clădiri vechi care nu pot ține pasul cu evoluția tehnologiilor. Odată cu schimbarea forței de muncă, nevoia de clădiri inteligente va crește. Evoluția automatizării și a inteligenței artificiale vor transforma competențele necesare în industria de FM, de la serviciile tehnice până la serviciile soft.

Clădirile inteligente vor permite ca mentenanța predictivă să fie efectuată de roboți, iar proiectare și livrarea unei experiențe remarcabile la locul de muncă va face diferența. În acest peisaj complex partea de Facility Management va genera din ce în ce mai multă plus-valoare pentru toate tipurile de organizații.

Autor: Lucian Anghel, Fondator și CEO, Timepal Romania și Facilities Management Services

* * *

Despre compania Facilities Management Services

Fondatorul companiei, dipl.ing. Lucian Anghel, are experiență în operarea și mentenanța clădirilor însumând peste 3.000.000 mp în România. Experiența acumulată în decursul a 15 ani de facility management a condus la crearea acestei firme prin care clienții beneficiază de un furnizor național de produse și servicii de operare, întreținere și administrare bazate pe un model de business inovativ și tehnologii noi. Echipa companiei FMS este constituită din personal cu experiență de peste 15 ani în facility management și asistență tehnică. Serviciile tehnice ale companiei includ: mentenanță tehnică a clădirilor, monitorizarea și tratarea apei în circuite închise, management și eficiență energetică, mentenanță și lucrări electrice. Compania oferă și servicii non-tehnice de curățenie, dezapezire, DDD, peisagistică și concierge. Aflați mai multe despre noi pe: www.tfms.ro.

Principalii indici ai BVB au depășit în mod semnificativ performanța obligațiunilor guvernamentale în ultimii 7 ani, potrivit unui studiu PwC România

Profitabilitatea medie anuală a indicilor bursieri a fost cu 4,8% peste cea a obligațiunilor guvernamentale în perioada 2012-2018, fapt care a recompensat investitorii care și-au asumat un risc mai mare alegând plasamentele pe piața de capital. Cu toate acestea, recente măsurile fiscale au dus la

diminuarea profitabilității medii anuale, de la nivelul de 6,1% înregistrat în perioada 2012-2017 conform analizei din cadrul primei ediții a studiului publicat de PwC;

Indicele BET-TR a crescut cu 4,3% exprimat în lei pe parcursul anului 2018, dar a avut o performanță semnificativ mai scăzută decât cea de 19,1% înregistrată în 2017;

Evoluția indicilor BET și BET-TR raportat la CDS-uri în perioada 2007-2018 arată faptul că Bursa de Valori București este foarte sensibilă la percepția asupra riscului de țară;

Un studiu al PwC România (*Valuation multiples in the context of Bucharest Stock Exchange and local M&A market*), care a comparat performanța principalilor indici ai Bursei de Valori București (BET și BET-TR) cu randamentul la maturitate al obligațiunilor guvernamentale românești, a indicat faptul că indicii pieței de capital au generat un câștig suplimentar (peste cel al obligațiunilor guvernamentale) de 4,8% în cazul BET și, respectiv, 13,9% în cazul BET-TR în ultimii 7 ani. Randamentele superioare au compensat astfel investitorii care și-au asumat un risc investițional mai mare prin plasamentele în acțiuni. Randamentul mediu anual ar fi fost încă și mai mare dacă recent introdusele măsuri fiscale și legislative nu ar fi dus la scăderea semnificativă a cotațiilor acțiunilor listate la BVB.

De asemenea, randamentele din dividende generate de companiile listate pe piața locală de capital sunt la niveluri mai ridicate comparativ cu cele oferite de cele listate pe piețele mai mature. Astfel, randamentul mediu din dividende a fost de 8% în 2016 (cel mai mare randament din dividende din lume la acel moment), 7,9% în 2017 și 7% în 2018.

În urma corecțiilor pieței din ultimul trimestru al anului 2018, multiplii de evaluare ai companiilor listate la BVB au scăzut semnificativ și sunt acum la nivelul minim al ultimilor cinci ani în cazul sectoarelor financiar, petrol și gaze și

servicii medicale, arată studiul PwC.

"Prețurile actuale ale acțiunilor, raportate la profiturile companiilor, sunt la niveluri atractive pentru investitori, dar trebuie avut în vedere și faptul că, din pricina incertitudinilor fiscale și legislative, piața de capital din România este percepută ca fiind una dintre cele mai riscante din regiune, după cea din Grecia, ceea ce înseamnă că investitorii așteaptă randamente și mai mari pentru a-și plasa banii în acțiuni locale", a declarat **Sorin Petre, Partener, Liderul Echipei de Servicii de Evaluare și Analiză Economică, PwC România.**

Nivelul mediu al prețului acțiunilor raportat la profiturile companiilor listate (P/E ratio) a scăzut cu 19,6% în 2018 în rândul tuturor sectoarelor analizate comparativ cu aceeași analiză a PwC realizată în 2017, cele mai scăzute niveluri ale indicatorului P/E fiind în sectorul de Petrol și Gaze și Servicii Financiare (de 7,5 și respectiv 7,6), în vreme ce nivelurile cele mai ridicate s-au înregistrat în industria bunurilor de larg consum (14,5) și în cea de electricitate (14,3). Nivelurile indicatorului P/E de la BVB sunt semnificativ mai mici decât cele de dinainte de criza financiară, ceea ce denotă o atitudine mai conservatoare a investitorilor în privința evaluării activelor de pe piața de capital și, potențial, acțiuni subevaluate.

Sectoarele Petrol și Gaze și Servicii Medicale au înregistrat cea mai scăzută volatilitate la nivelul indicatorului P/E, fiind percepute de investitori drept sectoare cu o performanță financiară mai stabilă, în timp ce sectorul de electricitate a înregistrat cea mai mare volatilitate în privința acestui indicator.

Analiza pe termen lung a arătat că nivelul de capitalizare de piață al companiilor din sectorul de Petrol și Gaze și din cel al industriei prelucrătoare, a fost cel mai puțin afectat de ciclurile economice, în vreme ce companiile din serviciile

medicale și al industriei bunurilor de larg consum, au fost cele mai afectate de schimbările economice adverse, fiind direct conectate la evoluția pieței locale.

"Dacă ne uităm la capitalizarea pieței de capital, se observă faptul că România are o piața bursieră mult sub potențialul economic, cu o pondere a capitalizării bursiere în PIB de doar 16%, în vreme ce Croația, Grecia, Bulgaria, Cehia și Ungaria au o pondere mai mare a capitalizării bursiere raportat la PIB (35% – Croația, 29% – Grecia, 24% – Bulgaria, 20% – Cehia și 19% – Ungaria). Cu alte cuvinte, avem un potențial mare de dezvoltare și un mare pas înainte ar fi includerea BVB pe lista piețelor emergente, față de statutul actual de piață de frontieră. Marele obstacol față de o astfel de promovare este lichiditatea scăzută a pieței de capital local dar și, din păcate, frecvențele schimbări legislative și fiscale, care nu au ajutat la îmbunătățirea percepției asupra pieței locale de capital. Acestea au avut un impact negativ asupra pieței, scăzând valoarea companiilor listate și majorând primele de risc. Pe 19 decembrie 2018, ziua în care s-a anunțat OUG 114, indicele BET a scăzut cu 11,2%, anulând într-o singură zi creșterea acumulată pe parcursul întregului an", a explicat Ileana Guțu, Senior Manager, Servicii de Evaluare și Analiză Economică, PwC România.

În ultimul an am asistat la o singură ofertă publică inițială la BVB, cea a producătorului de vinuri Purcari, care a adus mai mult de 70 de milioane de Euro pe piața de capital, însă s-a înregistrat o scădere semnificativă în activitatea pieței primare de capital față de nivelul din 2017, când au fost încheiate 4 IPO-uri, incluzând listarea masivă a Digi Communications.

"Deși România a înregistrat o creștere economică impresionantă în ultimii câțiva ani, iar PIB/capital exprimat la paritatea puterii de cumpărare a crescut la 60,7% din media UE 28, reflectând procesul de convergență economică, piața locală de capital nu a beneficiat în aceeași măsură de pe urma acestei

creșteri economice. Autoritățile ar putea accelera dezvoltarea pieței bursiere locale prin repornirea procesului de listare a companiilor de stat, dar și, încă și mai important, prin menținerea unui cadru fiscal și legislativ stabil și predictibil”, a conchis Sorin Petre.

Despre studiu

Studiul prezintă tendințele multiplilor de evaluare pentru 80 de companii listate la BVB, acoperind perioada 2007-2018, cu un accent pe cele din sectorul bunurilor de larg consum, petrol și gaze, servicii financiare, servicii medicale, producție industrială, industria materialelor de construcție și cel al electricității.

Toate datele financiare utilizate în acest studiu au fost furnizate de S&P Capital IQ, Mergermarket, ISI Emerging Markets și Bloomberg. PwC nu a verificat, validat sau auditat aceste date financiare și nu poate da asigurări în privința corectitudinii acestor cifre. Actuala analiză acoperă perioada ianuarie 2007-decembrie 2018 și reflectă performanța sectoarelor economice selectate de-a lungul mai multor cicluri economice.

Despre PwC

Misiunea PwC este de a construi încredere în sânul societății și de a contribui la rezolvarea unor probleme importante. Firmele din rețeaua PwC ajută organizațiile și indivizii să creeze valoarea adăugată de care au nevoie. Suntem o rețea de firme prezentă în 158 de țări cu mai mult de 250.000 de specialiști dedicați oferirii de servicii de calitate de audit, consultanță fiscală și consultanță pentru afaceri. Spuneți-ne care sunt lucrurile importante pentru dumneavoastră și descoperiți mai multe informații despre noi vizitând site-ul www.pwc.ro.

Piața locală a platformelor digitale de mobilitate urbană este de aprox. 1,6 mld. lei și generează beneficii economice de peste 1 mld. lei, fiind complementară serviciilor de taximetrie, arată un studiu PwC România

- Dezvoltarea platformelor de ride-sharing nu a dus la scăderea industriei de taximetrie, dimpotrivă, aceasta a avut o ușoară creștere;
- Dezvoltarea serviciilor digitale de mobilitate urbană reduce numărul de mașini proprietate personală de pe străzi, decongestionând astfel traficul și ajutând la diminuarea poluării din marile orașe
- Majoritatea țărilor din UE și-au modernizat legislația de transport pentru a încadra și serviciile de ride-sharing.
- Adoptarea de către România a unui model de licențiere pentru platformele digitale de mobilitate urbană ar duce la dezvoltarea sustenabilă a acestui sector, în beneficiul consumatorilor

Potrivit unui studiu efectuat de PwC România pentru Asociația "Coaliția pentru Economia Digitală", piața locală a platformelor de mobilitate urbană (de tip Uber sau Clever)

este estimată la 1.587 milioane de lei, din care piața de e-hailing (care include contravaloarea serviciilor de taximetrie generate prin aplicațiile de mobilitate urbană) este de 706 milioane de lei, iar cea de ride-sharing de 881 milioane de lei.

Astfel, piața locală de ride-sharing reprezintă 21% din piața totală de transport urban privat, iar piața totală a platformelor de mobilitate urbană (care include și contravaloarea serviciilor de taximetrie generate prin aplicațiile de mobilitate urbană) reprezintă 44% din total, facilitând accesul românilor la servicii de transport urban privat și suplinind o nevoie de mobilitate urbană neadresată de modalitățile tradiționale de transport urban.

În plus, studiul arată că activitatea platformelor de mobilitate urbană generează beneficii economice directe și indirecte de peste 1 miliard de lei anual, fiind complementară serviciilor de taximetrie și având un impact sistemic pozitiv. Astfel, beneficiile directe, reprezentate de taxele și impozitele plătite de către operatorii de transport ce utilizează aceste platforme digitale de mobilitate, sunt de 304 milioane de lei anual, în vreme ce beneficiile indirecte, care reprezintă gradul de multiplicare în economie al consumului de servicii de transport urban privat generat prin platformele de mobilitate urbană, sunt de 781 milioane de lei.

"Densitatea auto din România cunoaște o creștere semnificativă – numărul de autovehicule raportat la mia de locuitori. Spre exemplu, în București aceasta este cu 22% mai mare decât media UE, iar infrastructura rutieră nu a reușit să țină pasul cu această creștere a parcului auto. Acest lucru face ca Bucureștiul să fie între cele 5 cele mai congestionate orașe din lume din punct de vedere al traficului, călătoriile cu mașina durând în medie cu 50% mai mult decât în condiții normale de trafic, ceea ce se traduce prin 57 de minute timp de călătorie suplimentar datorat traficului congestionat per șofer zilnic, sau 218 ore anual suplimentare petrecute în

mașini. Dincolo de timpul pierdut în mașini, acest fapt pune și serioase probleme de mediu, nivelul particulelor în suspensie din aer din București fiind dublu față de cel maxim recomandat de Organizația Mondială a Sănătății. În aceste condiții, platformele de mobilitate urbană au găsit teren propice pentru dezvoltare, acestea venind să acopere un necesar neacoperit al pieței de mobilitate urbană”, a declarat **Bogdan Belciu, Partener, Servicii de Consultanță pentru Management, coordonatorul studiului.**

”Dacă ne uităm la ultimii patru ani, în București și Ilfov, numărul de licențe de taxi a crescut ușor (aprox. 4%), iar venitul operațional al firmelor de taximetrie a crescut cu 11% în același interval. Prin urmare, creșterea platformelor digitale de mobilitate urbană nu s-a reflectat în scăderea activității firmelor de taximetrie, ci a venit în completarea serviciilor oferite de acestea”, a arătat **Bogdan Belciu.**

Ulterior intrării pe piață locală a platformelor de mobilitate urbană, s-a observat o creștere accelerată a numărului companiilor cu activitate de transport persoane. Astfel, în timp ce în perioada 2004-2014, numărul firmelor transportatoare a crescut cu o medie de 3% pe an, în perioada 2014- 2018 numărul acestora a crescut în medie cu 17% pe an, cea mai mare creștere înregistrându-se în 2017 (42% fata de 2016), în anticiparea introducerii obligativității șoferilor de a colabora cu platformele de mobilitate urbană prin intermediul unei firme.

”Această creștere a numărului de micro-întreprinderi și PFA-uri care au activitate de transport se traduce și într-o mai mare transparență și fiscalizare a acestei activități, fapt care este în beneficiul consumatorilor, dar și al autorităților, care au venituri bugetare mai mari ca urmare a dezvoltării platformelor digitale de mobilitate urbană”, a declarat **Bogdan Belciu.**

Potrivit studiului, numărul de șoferi de ride-sharing

reprezintă 21% (aprox. 20 mii) din totalul numărului de șoferi de transport urban privat, în vreme ce șoferii de taxi care folosesc aplicații de mobilitate urbană (e.g. Clever, Star Taxi) reprezintă 23% din total (aprox. 22 mii). În continuare, numărul de șoferi de taxi care nu folosesc nicio aplicație de mobilitate urbană este semnificativ (aprox. 54 mii). Fiind forma primară de activitate economică, serviciile de taximetrie reprezintă 84% din piața totală de servicii de transport urban privat. În medie, românii fac aprox. 17 călătorii pe an cu taxiul și 3 călătorii pe an prin intermediul platformelor de ride-sharing.

La nivel global, piața de e-hailing este estimată în prezent la 61 de miliarde de dolari și este de așteptat ca aceasta să crească până la 218 miliarde de dolari la orizontul anului 2025, pe fondul accelerării urbanizării, al dezvoltării tehnologiei digitale și conexiunilor 5G, dar și al presiunilor puse de schimbările climatice, care va face ca o parte tot mai mare a populației să abandoneze sistemul deținerii individuale a autovehiculelor, îndreptându-se către sisteme de car-sharing și servicii de e-hailing pentru a-și satisface necesarul de transport. Astfel, se estimează că în Europa va avea loc o schimbare structurală în distribuția sistemelor de mobilitate până în 2030, stocul de mașini fiind prognozat să se reducă de la 280 de milioane la 200 de milioane, crescând totodată adopția mașinilor electrice și autonome.

Viitorul mobilității urbane va fi caracterizat de:

- **Electricitate** – Creșterea ponderii autovehiculelor electrice;
- **Autonomie** – Apariția autovehiculelor autonome;
- **Partajare** – Creșterea ponderii sistemelor de car-sharing;
- **Conectivitate** – creșterea numărului de autovehicule conectate cu multipli senzori și dispozitive de comunicație
- **Actualizare anuală** – Modelul de proprietate al

autovehiculelor se va schimba, nefiind necesar ca acestea să fie achiziționate la valoarea întreagă, ci plătite în sume mici per folosire/închiriate sub planuri financiare de tip PCP (personal contract purchase)

*"Într-o lume într-o schimbare tot mai accelerată generată în principal de evoluția tehnologiei digitale, viitorul mobilității urbane se leagă și de dezvoltarea platformelor digitale de car-sharing și e-hailing. România ar trebui să profite de pe urma tehnologiei digitale și să adopte prevederi legislative care să încurajeze dezvoltarea acestui domeniu, atenuând totodată problemele legate de poluare și congestia traficului. Studiul nostru arată că adoptarea unui astfel de cadru legislativ deschis pentru aceste platforme, așa cum aplică majoritatea statelor europene, ar genera beneficii adiționale pentru economie în perioada 2020-2023 în valoare de peste 1,1 miliarde de lei", a punctat **Bogdan Belciu**.*

Despre PwC

Misiunea PwC este de a construi încredere în cadrul societății și de a contribui la rezolvarea unor probleme importante. Firmele din rețeaua PwC ajută oamenii și organizațiile să creeze valoarea adăugată de care au nevoie. Suntem o rețea de firme prezentă în 158 de țări cu mai mult de 250.000 de profesioniști ce oferă servicii de calitate în domeniul auditului, consultanței fiscale și consultanței pentru afaceri. Spuneți-ne care sunt lucrurile importante pentru dumneavoastră și descoperiți mai multe informații despre noi vizitând site-ul www.pwc.ro.

PwC România își extinde echipa de raportare fiscală și conformare financiară prin recrutarea Cameliei Niță

PwC România își întărește echipa de consultanță fiscală și o recrutează pe Camelia Niță în poziția de lider al echipei de TaxReportingandStrategy, care oferă servicii de contabilitate, salarizare, administrare resurse umane precum și strategie și conformare fiscală.

Camelia este un profesionist cu peste 20 de ani de experiență în practica de contabilitate, salarizare și servicii de conformare fiscală. De-a lungul carierei a coordonat proiecte complexe, inclusiv două fuziuni, o divizare a unei companii specializate în software pentru sectorul de resurse umane și alte asemenea dezvoltări strategice pentru diverși clienți.

„Ne bucură foarte mult venirea Cameliei, sunt convins că aportul ei va fi definitoriu pentru sectorul nostru de strategie și conformare fiscală, servicii de contabilitate, salarizare și administrare resurse umane – zonă care a înregistrat rate de creștere cu două cifre în ultimii ani. Venirea ei ne va ajuta să răspundem mai bine solicitărilor și nevoilor clienților noștri, pe de o parte, iar pe de altă parte ne va ajuta să ne consolidăm și mai mult afacerile și să accelerăm creșterea pe acest segment. Îi urez bun venit Cameliei în echipa noastră și mult succes în cadrul proiectelor pe care le va coordona pe viitor”, a declarat **Daniel Anghel, Liderul departamentului de consultanță fiscală și juridică, PwC România.**

„Sunt onorată să mă alătur unei firme cu prestigiul PwC. Îmi doresc foarte mult să îmi pun experiența în slujba reușitei

*proiectelor și nevoilor clienților noștri. Este o provocare profesională deosebită pentru mine și sunt pregătită să vin cu idei care să pună lucrurile într-o perspectivă nouă. La finalul zilei este o muncă de echipă din care clienții noștri sunt cei care au de câștigat”, a spus **Camelia Niță, Managing Director, Tax, Reporting and Strategy.***

Camelia este absolventa cursurilor facultății de Cibernetică din cadrul Academiei de Științe Economice și este contabil certificat de CECCAR și ACCA, este de asemenea consultant fiscal membru CCFR. A fost implicată în multiple programe și inițiative în domeniul educației și cursuri de leadership și dezvoltare profesională. Este coach în cadrul programului Academia de Leadership dezvoltat de Asociația pentru Valori în Educație.

Despre PwC

Misiunea PwC este de a construi încredere în sânul societății și de a contribui la rezolvarea unor probleme importante. Firmele din rețeaua PwC ajută organizațiile și indivizii să creeze valoarea adăugată de care au nevoie. Suntem o rețea de firme prezentă în 158 de țări cu mai mult de 250.000 de specialiști dedicați oferirii de servicii de calitate de audit, consultanță fiscală și consultanță pentru afaceri. Spuneți-ne care sunt lucrurile importante pentru dumneavoastră și descoperiți mai multe informații despre noi vizitând site-ul www.pwc.ro.

Obligativitatea de raportare

către ANRE, până la 30 aprilie 2019, a Declarației de Consum și serviciile reglementate de Manager Energetic

A. Obligativitatea de raportare către ANRE a Declarației de Consum

Conform Legii Eficienței Energetice, L121/2014, cu modificările și completările ulterioare prin Legea 160/2016 și Decizia ANRE 366/2019, obligațiile ce revin agenților economici din România sunt următoarele:

- 1. Operatorii economici care au un consum energetic mai mare de 1.000 tep (tone echivalent petrol) pe an trebuie să complete și să transmită către Departamentul pentru eficiență energetică, până la 30 aprilie a fiecărui an, declarația de consum total anual de energie și chestionarul de analiză energetică a consumatorului de energie.**
- 2. Operatorii economici care au un consum energetic de peste 1.000 tep au obligația:**
  - Să efectueze o dată la 4 ani un audit energetic pe întregul contur de consum energetic.
  - Să întocmească programe de îmbunătățire a eficienței energetice care includ măsuri pe termen scurt, mediu și lung. Acestea se elaborează în conformitate cu modelul aprobat de Departamentul pentru eficiență energetică și se transmit către acest departament până la data de 30 septembrie a anului în care au fost elaborate.
  - Să numească un Manager Energetic, atestat de Departamentul pentru eficiență energetică, conform

legislației în vigoare sau să încheie un contract de management energetic cu o firmă autorizată.

- 3. Operatorii economici care consumă anual o cantitate de energie sub 1.000 tep pe an, cu excepția IMM-urilor, sunt obligați să completeze și să transmită Departamentului pentru eficiență energetică, până la 30 aprilie a fiecărui an declarația de consum, totalul anual de energie, și să întocmească la fiecare 4 ani un audit energetic.**

Numai în urma unui audit energetic vor rezulta măsuri de eficiență energetic programate, inclusiv reparații și acțiuni de modernizare sau re tehnologizare, respectiv:

- Măsuri pe termen scurt, de tipul fără cost sau cu cost minim, care nu implică investiții majore
- Măsuri pe termen mediu, de 2 până la 3 ani, vizând un program de investiții
- Măsuri pe termen lung, de 3 până la 6 ani, vizând un program de investiții, avându-se în vedere ca până la data de 30 septembrie a fiecărui an trebuie transmis la ANRE

B. Serviciile reglementate de Manager Energetic

Activitatea Managerilor Energetici pentru industrie are ca scop reducerea intensității energetice și respectiv a valorii facturii energetice a beneficiarilor prin următoarele acțiuni:

- Realizarea bilanțelor energetice și întocmirea declarației ANRE de consum total de energie, precum și chestionarului ANRE de analiză energetică
- Centralizarea și prelucrarea informațiilor din sistemul de contorizare și monitorizare
- Întocmirea caietului de sarcini pentru realizarea auditului energetic și recepționarea lucrării de audit energetic
- Propunerea, implementarea și monitorizarea progresului

- programului de creștere a eficienței energetice
- Asigurarea consultanței privind modul de aplicare a legislației și reglementărilor în vigoare privind eficiența energetică precum și realizarea analizelor energetice necesare activității beneficiarului
  - Reprezentarea beneficiarului în relația cu ANRE referitor la aspectele legate de eficiență energetică

În concluzie:

- Eficiența energetică oferă posibilitatea reducerii pierderilor energetice, precum și a optimizării consumului, ceea ce se traduce printr-o creștere a profitabilității beneficiarului în aceleași condiții ale desfășurării activității.
- Orice agent economic, care nu este IMM, are obligația anuală de depunere a Declarației de Consum pe anul anterior la ANRE până la 30 aprilie și de efectuare a unui audit energetic o dată la 4 ani conform Legii 160/2016. Nerespectarea termenului de depunere a Declarației de Consum poate atrage aplicarea de sancțiuni (amenzi) consistente.
- Orice agent economic, care este IMM, are obligația anuală de depunere a Declarației de Consum pe anul anterior la ANRE. În urma auditului energetic rezultă un set de măsuri de eficiență energetică, măsuri care sunt urmărite, raportate la ANRE până la 30 septembrie anual și implementate de Managerul Energetic.
- EnergyPal deține autorizația de Manager Energetic în industrie, transporturi și servicii. Astfel EnergyPal poate ajuta companiile să îndeplinească cerințele descrise mai sus, dar și să beneficieze de implementarea eficientă a măsurilor din auditul energetic.
- **ATENȚIE: TERMENUL LIMITĂ DE DEPUNERE A DECLARAȚIEI DE CONSUM PENTRU 2018 ESTE 30 APRILIE 2019!**

* * *

Despre EnergyPal

Fondatorul brandului EnergyPal, dipl.ing. Lucian Anghel, are experiență în operarea și mentenanța clădirilor de peste 3.000.000 mp în România. Experiența acumulată în decursul a 15 ani de facility management a condus la realizarea conceptului EnergyPal de eficiență energetică, prin care clienții beneficiază de cele mai eficiente soluții de reducere a costurilor de operare a clădirilor. Echipa EnergyPal este constituită din personal cu experiență de peste 8 ani în facility management și asistență tehnică. Personalul este specializat în domeniile: smart metering, HVAC (instalații termice și de climatizare), automatizări, izolații, luminotehnică, mentenanță preventivă și predictivă. Soluțiile și tehnologiile folosite au ca rezultat reducerea costurilor de operare ale beneficiarilor, ceea ce permite finanțarea soluțiilor din economiile realizate. Aflați mai multe despre noi pe: www.energypal.ro.

Guvernanța corporativă 2019: Cerere și interes în creștere pentru transparență și dialog deschis

Teme majore de interes pentru sfera publică și privată abordate la cea de-a 23-a *Conferință Europeană pentru Guvernanță Corporativă* organizată de EY România și Asociația Administratorilor Independenți (AAI).

În condițiile în care economia globală este constant remodelată de noi mega-tendențe și schimbări adeseori

turbulente, este important să existe un mecanism adaptat de guvernare corporativă, cu practici dinamice și transparente, care să răspundă în timp real schimbării piețelor, precum și nevoilor părților cointeresate. În acest context, companiile trebuie să vizeze creșterea printr-o abordare sustenabilă și incluzivă și să participe activ la un dialog transparent cu guvernele și reglementatorii – sunt principalele aspecte punctate în concluziile celei de-a 23-a *Conferințe Europene pentru Guvernare Corporativă*, organizată astăzi de EY România și Asociația Administratorilor Independenți (AAI).

Sub egida Președinției României la Consiliul Uniunii Europene, conferința a reunit 30 de reprezentanți de nivel înalt ai Guvernului României și Comisiei Europene, lideri de instituții și organizații europene din zona guvernării corporative, din mediul privat, public și academic.

Cerere și interes în creștere pentru transparență și dialog deschis

Guvernarea corporativă include mecanismele de bază prin care companiile construiesc încrederea în relațiile lor cu părțile cointeresate, cu guvernele și, în sens larg, cu comunitățile în care activează. Iar acum, mai mult decât oricând, există o cerere și un interes în creștere pentru transparență, precum și nevoia unui dialog deschis atât despre performanța financiară, dar și non-financiară a companiilor, despre planuri, obiective și scopuri ale organizațiilor, cât și modul în care acestea influențează pozitiv comunitățile lor.

Pe fondul unui deficit de încredere, care se face simțit pe toate planurile la nivel global, inclusiv în zona economică, respectarea unor principii de bază de conformitate nu mai este suficient pentru a restabili echilibrul. Pentru a prospera, organizațiile – fie că operează în sectorul public sau cel privat – trebuie să facă eforturi pentru a crea medii durabile și favorabile incluziunii, să restabilească relații de încredere în toate zonele în care operează: comunități,

angajați, lideri și guverne. Acest lucru este valabil mai ales acum, într-un moment în care incertitudinile politice și economice se cuplează cu inegalitatea socială și cu alți factori care accelerează această neîncredere.

Nu doar guvernele sunt responsabile pentru a impulsi acest proces. Este timpul ca business-urile să își asume rolul de lideri globali pe acest front și să inițieze un dialog deschis cu guvernele pentru a identifica liniile cele mai eficiente de progres.

Vorbind despre importanța guvernantei corporative, **Bogdan Ion**, Country Managing Partner EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centralea subliniat: *„Știm că printre obiectivele României se numără includerea pieței de capital din România pe lista țărilor care prezintă un potențial substanțial de a trece la statutul de piață emergentă (conform deciziei FTSE Russell din septembrie 2018). Pentru a face pași concreți în această direcție, principiile de guvernare corporativă de la nivelul UE trebuie adoptate și aplicate fără excepții în întreaga sferă economică locală. De asemenea, cadrul de reglementare și legislativ – fie că vorbim de piețele de capital, fiscalitate sau de legislația societăților comerciale – trebuie să fie stabil, iar investitorii instituționali încurajați, astfel încât investițiile lor să aducă lichiditatea necesară pieței de capital. Toate acestea vor cataliza creșterea economică sustenabilă pe termen lung.”*

Abordarea durabilă, diversitatea forței de muncă și valorificarea potențialului local – factori cheie la nivel global

Guvernarea corporativă poate defini un cadru prin care eforturile organizațiilor de a reconstrui încrederea trec dincolo de prezentarea unui bilanț și includ raportarea valorii intangibile realizate, precum și investiția în capitalul uman. Creșterea durabilă implică și abordarea

problemelor de mediu în lanțurile de aprovizionare, extinderea diversității forței de muncă, valorificarea a ceea ce este mai bun în comunitatea locală. Mai presus de toate, guvernanta corporativă trebuie să conducă la o creștere durabilă și incluzivă.

Pe de altă parte, pentru a valorifica schimbarea, organizațiile private și publice trebuie să reușească să măsoare toți factorii care reflectă crearea de valoare.

"Comportamentul etic și o cultură organizațională bine adaptată prezentului nu pot fi obținute doar prin legislație sau reglementări. Însă pot fi încurajate prin împărtășirea de bune practici, prin diseminarea informațiilor și prin evidențierea beneficiilor ce decurg din abordarea sustenabilă a activității și raportarea informațiilor non-financiare. Pentru a fi eficientă, guvernanta corporativă are nevoie de mai mult decât un model bun de raportare, are nevoie de oameni potriviți în pozițiile de conducere hotărâți să o aplice", menționează **Sorana Baci**, **președinte Asociația Administratorilor Independenți (AAI)**

* * *

Despre EY România

EY este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale la nivel global, cu 260.000 de angajați în peste 700 de birouri din 150 de țări și venituri de aproximativ 34,8 miliarde de USD în anul fiscal încheiat la 30 iunie 2018. Rețeaua noastră este cea mai integrată la nivel global iar resursele din cadrul acesteia ne ajută să le oferim clienților servicii prin care să beneficieze de oportunitățile din întreaga lume. În România, EY este liderul de pe piața serviciilor profesionale încă de la înființare, în anul 1992. Cei 800 de angajați din România și Republica Moldova furnizează servicii integrate de audit, asistență fiscală, asistență în tranzacții și servicii de asistență în afaceri

către companii multinaționale și locale. Avem birouri în București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași și Chișinău. EY România s-a afiliat în 2014 singurei competiții de nivel mondial dedicată antreprenoriatului, EY Entrepreneur Of The Year. Câștigătorul ediției locale reprezintă România în finala mondială ce are loc în fiecare an în luna iunie la Monte Carlo. În finala mondială se acordă titlul World Entrepreneur Of The Year. Pentru mai multe informații, vizitați pagina noastră de internet: www.ey.com.

Despre Asociația Administratorilor Independenți (AAI)

Asociația Administratorilor Independenți (AAI) este o asociație profesională a cărei misiune este de a promova guvernanta corporativă pentru excelență în afaceri. AAI își propune să contribuie la îmbunătățirea standardelor profesionale ale membrilor din consiliile de administrație, pentru dezvoltarea și creșterea valorii companiilor românești.

AAI este membru ecoDa (Confederația Europeană a Asociațiilor Administratorilor), o organizație non-profit înființată în decembrie 2004 sub incidența legii belgiene. Prin intermediul institutelor naționale ale administratorilor (cele de prim-rang) ecoDa este forum de reprezentare pentru aproximativ 55.000 de membri ai consiliilor de administrație din țări membre ale Uniunii Europene.,

---

Modificări semnificative aduse Ordonanței de Urgență

114/2018

Finalul anului 2018 a venit cu o serie de schimbări legislative majore pentru unele dintre cele mai importante domenii de activitate, printre care sectorul bancar, energetic, al telecomunicațiilor, al construcțiilor, dar și al fondurilor de pensii administrate privat. Este vorba despre deja bine-cunoscuta Ordonanță de Urgență 114/2018, care a introdus, printre altele, noua taxă anunțată inițial drept “taxa pe lăcomie”.

În urma avertizărilor nenumărate ale mediului de afaceri privind impactul negativ major al măsurilor prevăzute de aceasta, Guvernul a reconsiderat prevederile incluse și a adus în dezbatere un proiect de modificare a acestei Ordonanțe de Urgență, care vine să răspundă unora dintre îngrijorările exprimate de către mediul de afaceri. Noua Ordonanță de Urgență a fost aprobată în ședința de Guvern de vineri, 29 martie 2019, și publicată în Monitorul Oficial și aduce, printre altele, următoarele modificări Ordonanței de Urgență 114/2018.

Cele mai radicale schimbări se referă la taxa pe activele financiare ale instituțiilor de credit, care a fost regândită aproape complet, fiind modificate următoarele:

- Taxa se datorează semestrial (și nu trimestrial, după cum prevede OUG în vigoare), primul termen de plată fiind 25 august 2019;
- Cota de impozitare, care putea fi de până la 2%/an conform OUG în vigoare nu va putea fi, conform noilor prevederi, mai mare de 0.4%/an, respectiv 0.2% pe an, în funcție de cota de piață a instituției de credit respective;
- Cota de impozitare se poate reduce semnificativ în mai multe cazuri, cum ar fi creșterea volumului creditării, scăderea marjei de dobândă, nivelul marjei de dobândă

raportat la marja de referință (4% pentru 2019) putând ajunge chiar la 0 în anumite situații;

- Taxa pe activele financiare nu se datorează de către instituțiile de credit care înregistrează pierderi, iar, pentru celelalte, quantumul acesteia este limitată la nivelul profitului contabil obținut;
- Pentru anumite categorii de active financiare nu se datorează taxa, cum ar fi numerarul, credite acordate către și titluri emise de către administrațiile publice, precum și cele care constau în finanțarea celorlalte instituții de credit.

Astfel, în noua variantă, taxa este redusă semnificativ, având un impact mai puțin dramatic asupra sistemului bancar și, prin consecință, asupra costului finanțărilor în piață față de cât se anticipase inițial.

În ceea ce privește sectorul energetic, se vor aplica următoarele în urma adoptării noii OUG:

- rata de rentabilitate a capitalului investit pentru perioada de reglementare 2019 -2024 crește de la 5.66% la 6.9%, cu implicații așteptate în ceea ce privește creșterea tarifului de distribuție și implicit asupra prețului final pentru consumator;
- pentru clienții casnici, prețul pentru clientul final nu va mai fi definit de piață (cerere/ofertă), ci de către ANRE, furnizarea de energie electrică realizându-se în condiții reglementate pentru perioada 1 martie 2019 – 28 februarie 2022;
- contribuția anuală de 2% percepută de la titularii de licențe în domeniul energiei electrice și al gazelor naturale nu se aplică pentru titularii licențelor de exploatare comercială a capacitațiilor de producere a energiei electrice pe bază de cărbune, precum și a celor de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, pentru care aceasta se stabilește anual prin Ordinul președintelui ANRE;

- producătorii, inclusiv filialele acestora și/sau afiliații aparținând aceluiași grup de interes economic care desfășoară atât activități de extracție, cât și activități de vânzare a gazelor naturale extrase de pe teritoriul României, au obligația să vândă cu prețul de 68 lei/MWh cantitățile de gaze naturale rezultate din activitatea de producție internă curentă către furnizori și clienți finali eligibili, în perioada 1 mai 2019 – 28 februarie 2022 (față de perioada 1 aprilie 2019 – 28 februarie 2022 prevăzută în OUG 114 și față de situația pieței libere de dinainte de intrarea în vigoare a OUG 114).

În cazul fondurilor de pensii administrate privat, s-a suspendat până la data de 31 mai 2019 aplicabilitatea prevederii privind capitalul social minim, care va trebui constituit până la data de 31 decembrie 2019. Pe perioada suspendării prevederii, capitalul social minim necesar este de 4 milioane euro.

În ceea ce privește sectorul telecomunicațiilor, penalitatea de 0,1%/zi de întârziere din cifra de afaceri din anul precedent se va percepe doar în cazul utilizării de frecvențe radio fără licență, nu și pentru utilizarea acestora după expirarea perioadei de valabilitate (după cum se prevedea în OUG inițială). De asemenea, aplicarea amenzii de până la 10% din cifra de afaceri aplicabilă furnizorilor de rețele de comunicații electronice care încheie contracte de instalare, întreținere, înlocuire a rețelelor de comunicații electronice sau efectuează lucrări de acces pe proprietăți, fără existența dreptului de acces sau în lipsa autorizației de construire, a fost suspendată până la data de 1 septembrie 2019.

Pe de altă parte însă, nu au fost aduse modificări asupra prevederilor legate de domeniul construcțiilor introduse de OUG 114/2018, deși mediul de afaceri a subliniat că aplicarea facilităților privind impozitul pe venit și contribuțiilor sociale doar companiilor ce realizează cel puțin 80% din cifra

de afaceri din aceste activități este limitativă.

Modificările aduse vin ca răspuns la avertizările și solicitările de consultare din partea mediului de afaceri și prevederile modificate duc astfel la un impact negativ mai redus pentru domeniile afectate.

Autor: Alex Milcev, Partener, Liderul departamentului de Asistență Fiscală și Juridică, EY România

***

Despre EY România

EY este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale la nivel global, cu 260.000 de angajați în peste 700 de birouri din 150 de țări și venituri de aproximativ 34,8 miliarde de USD în anul fiscal încheiat la 30 iunie 2018. Rețeaua noastră este cea mai integrată la nivel global iar resursele din cadrul acesteia ne ajută să le oferim clienților servicii prin care să beneficieze de oportunitățile din întreaga lume. În România, EY este liderul de pe piața serviciilor profesionale încă de la înființare, în anul 1992. Cei 800 de angajați din România și Republica Moldova furnizează servicii integrate de audit, asistență fiscală, asistență în tranzacții și servicii de asistență în afaceri către companii multinaționale și locale. Avem birouri în București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași și Chișinău. EY România s-a afiliat în 2014 singurei competiții de nivel mondial dedicată antreprenoriatului, EY Entrepreneur Of The Year. Câștigătorul ediției locale reprezintă România în finala mondială ce are loc în fiecare an în luna iunie la Monte Carlo. În finala mondială se acordă titlul World Entrepreneur Of The Year. Pentru mai multe informații, vizitați pagina noastră de internet: www.ey.com

---

Raport PwC Global CEO Survey pentru România: schimbarea dinamicii pieței forței de muncă este una dintre principalele îngrijorări a directorilor generali

- *Disponibilitatea personalului cu abilități cheie (50%) și schimbarea demografiei forței de muncă (47%) conduc anul acesta în topul îngrijorărilor proprii business-ului la adresa perspectivelor de creștere a organizațiilor din România;*
- *38% dintre liderii de afaceri din România consideră că economia globală își va încetini creșterea în următoarele 12 luni;*
- *Germania rămâne cea mai importantă țară pentru perspectivele de creștere a companiilor din România.*

După cinci ani în care ponderea liderilor de organizații din țara noastră care mizau pe o creștere mai mare a economiei mondiale a fost semnificativ superioară celei a directorilor de companii care prognozau scăderi ale ritmului de creștere, ediția din acest an a studiului aduce o inversare a situației. Un procent mai mare al „pesimiștilor” a mai fost înregistrat doar în 2012 și 2013, atunci când economia românească încerca să iasă dintr-o criză dură și îndelungată.

38% dintre liderii de afaceri din România consideră că economia globală își va încetini creșterea, conform raportului

PwC Global CEO Survey pentru România. Procentul este de aproape trei ori mai mare decât cel înregistrat în ediția de anul trecut a raportului (13%).

La nivelul Europei Centrale și de Est, liderii de organizații își ajustează în scădere previziunile pentru 2019 din cauza incertitudinilor politice și economice tot mai crescute din regiune. 31% dintre directorii generali din regiune se așteaptă la o diminuare a creșterii economice mondiale. În urmă cu un an procentul era de doar 6%.

Incertitudine în privința creșterii – prudența prevalează

Neliniștea legată de o eventuală diminuare a ritmului de creștere a economiei mondiale se traduce într-o scădere a încrederii directorilor generali în performanța propriilor companii, atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu. Iar această tendință se manifestă în toate regiunile lumii. La nivelul României, procentul respondenților care se declară foarte încrezători în capacitatea de dezvoltare a propriilor companii în următoarele 12 luni a scăzut la 32%, de la 38% anul trecut și 52% în 2017.

În ceea ce privește evoluția afacerilor pe următorii trei ani, directorii generali sunt mai puțin încrezători, față de anul anterior, în privința perspectivelor de creștere a propriilor companii. În România, mai puțin de un sfert (23%) dintre respondenți sunt foarte încrezători în creșterea veniturilor propriilor organizații, aproximativ jumătate din nivelul înregistrat în ediția precedentă.

Confruntate cu noile realități (populism, protecționism, bariere comerciale și pe piața muncii), organizațiile își întorc privirea spre interior și se bazează preponderent pe resursele interne pentru a stimula creșterea veniturilor în următoarele 12 luni. Astfel, circa trei sferturi dintre directorii generali se concentrează pe eficiența operațională și, într-o proporție apropiată, pe creșterea organică. De

asemenea, circa trei din cinci dintre liderii de organizații la nivel global și în Europa Centrală și de Est au în vedere lansarea de noi produse și servicii. Procentul omologilor din România care intenționează să demareze o astfel de inițiativă pentru a genera venituri în creștere este semnificativ mai mic (43%).

Diminuarea optimismului directorilor generali influențează planurile lor de dezvoltare dincolo de granițele țărilor în care își desfășoară activitatea. Ca urmare a volatilității economiei globale, liderii de organizații par să fie mai puțin siguri cu privire la planurile de expansiune în afara piețelor interne. Mai mult de o treime (35%) dintre respondenții din România consideră că expansiunea devine incertă. Drept urmare, nu știu ce teritorii să nominalizeze atunci când sunt întrebați care sunt cele mai importante trei țări – altele decât cea în care își desfășoară activitatea – pentru perspectivele de creștere a propriei organizații în următoarele 12 luni.

Pentru România, Germania (30%) rămâne cea mai importantă țară pentru perspectivele de creștere, și se menține de ani buni pe această poziție. Procentul este în scădere de la 43% în anul 2018. Ea este urmată anul acesta, la mare distanță, de Franța (12%) și Statele Unite ale Americii (10%, față de 41% în ediția precedentă). Aceasta din urmă la egalitate cu Marea Britanie și Bulgaria.

La nivelul Europei Centrale și de Est, SUA resimt o scădere semnificativă a procentajului respondenților (de la 37% în 2018, la 18%). Astfel, Germania redevine cea mai bună piață pentru creștere. Deși procentul directorilor generali care o au în vedere atunci când caută soluții pentru majorarea veniturilor s-a diminuat de la 35% în anul precedent la 28%. China păstrează a treia poziție în topul piețelor pentru creștere (18%, la egalitate cu SUA).

Escaladarea tensiunilor comerciale, accentuarea

protecționismului și impactul incert al politicilor publice conduc inerent la scăderea încrederii directorilor de companii și a disponibilității acestora de a investi sau de a-și asuma riscuri. Gradul de preocupare al directorilor generali din România este mai ridicat decât al omologilor la nivel global și din regiune în ceea ce privește un număr mare de potențiali factori care pot amenința perspectivele de creștere. Prima poziție a clasamentului îngrijorărilor este ocupată, la fel ca în 2018, de infrastructura inadecvată – aproape două treimi (62%) dintre liderii de companii din țara noastră declarându-se extrem de preocupați de acest aspect. Același procent este înregistrat anul acesta și de incertitudinea politicilor publice. Următoarele două provocări, în opinia a circa jumătate dintre respondenții din România, sunt legate de forța de muncă – disponibilitatea personalului cu abilități cheie (50%) și schimbarea demografiei forței de muncă (47%). Liderii de afaceri din țara noastră își îndreaptă atenția și asupra modalităților prin care companiile pe care le conduc se pot adapta la creșterea populismului, care încheie anul acesta lista celor mai importante cinci eventuale amenințări.

Dintre factorii societali (externi afacerilor), dincolo de provocările, deja consacrate, care îi preocupă pe liderii din regiune, cum ar fi incertitudinea geopolitică și cea privind politicile publice, reglementarea excesivă directorii generali din România au pentru 2019 câteva motive de îngrijorare specifice. Astfel, ei se simt amenințați într-o măsură semnificativ mai mare comparativ cu omologii lor de la nivel regional de infrastructura inadecvată, volatilitatea cursului valutar și populism.

„O infrastructură insuficient dezvoltată conduce, printre altele, la creșterea costurilor și a duratei de livrare a comenzilor și scade atractivitatea României în ochii posibililor investitori interesați să dezvolte noi unități de producție. Temerea legată de volatilitatea cursului valutar s-a dovedește a fi îndreptățită, dată fiind creșterea bruscă a

cotației euro în raport cu moneda națională de la începutul acestui an. Mediul de afaceri este foarte sensibil la multe dintre deciziile care au influențat mersul economiei în ultimul an. Transparența împreună cu predictibilitatea economică și legislativă sunt cele mai solicitate elemente în dialogul cu decidenții guvernamentali pentru ca dezvoltarea companiilor din România și continuarea programelor investiționale să se poată realiza pe baze solide”, spune Ionuț Simion, Country Managing Partner, PwC România.

Discutând despre potențialele amenințări proprii businessului, cu posibil impact asupra perspectivelor de dezvoltare a organizației, talentele, tehnologia și consumatorii continuă să reprezinte principalele provocări pe agenda liderilor de organizații.

Deficitul de competențe și informații relevante pentru afaceri – cursa pentru atragerea talentelor

În era tehnologiei, informația este rege. Directorii executivi recunosc că se confruntă cu dificultăți în procurarea și gestionarea informațiilor necesare în procesul decizional. Iar cauzele sunt legate, adesea, de capacitatea propriilor organizații de a genera date adecvate. Există un decalaj informațional semnificativ, în pofida investițiilor masive făcute în infrastructura IT de-a lungul anilor. Directorii acuză faptul că, în continuare, nu primesc suficiente informații relevante de care au nevoie pentru a lua decizii importante referitoare la stabilitatea și succesul pe termen lung al afacerilor.

În opinia liderilor de afaceri din țara noastră, pe primul loc ca importanță se află previziunile financiare (97%), urmate la mică distanță de prestigiul mărcii pe piață (95%) și de datele privind clienții (93%). Informațiile privind nevoile angajaților (90%) ocupă poziția a patra în topul datelor esențiale pentru procesul decizional. Similar cu omologii din regiune, circa opt din zece dintre directorii de companii din

țara noastră sunt interesați de implicațiile și riscurile fiscale ce derivă din propriile decizii.

Directorii generali sunt conștienți de riscurile de securitate și confidențialitatea datelor pe care le presupun noile tehnologii și iau măsuri în acest sens. 78% dintre liderii de afaceri din țara noastră afirmă că organizația lor este rezistentă în fața unor atacuri cibernetice și se poate redresa rapid. De asemenea, 87% dintre participanții la studiu sunt de părere că organizațiile pe care le conduc dau dovadă de agilitate în demersul de conformare la prevederile din ce în ce mai restrictive privind confidențialitatea și utilizarea etică a datelor pe care le dețin.

În ceea ce privește atragerea de noi talente, deși recunosc că este o provocare tot mai mare să găsească pe piață angajați talentați și în ciuda unor predicții cu privire la faptul că tehnologia va elimina multe locuri de muncă, directorii generali rămân în general optimiști cu privire la creșterea numărului de angajați în organizațiile lor în următoarele 12 luni. Dar demersul de a-și crește numărul de angajați nu este deloc ușor. Companiile sunt angrenate într-o adevărată „vânătoare” de talente pentru a-și acoperi deficitul de competențe. Pe măsură ce schimbările tehnologice continuă să perturbe modul de funcționare a economiei și a societății în ansamblu, angajații care posedă abilități digitale și de analiză a datelor sunt din ce în ce mai căutați și mai greu de găsit. Pe de altă parte, nevoia de angajați cu „soft skills” rămâne acută. 78% dintre directorii generali la nivel regional consideră că este mai dificil să facă angajări în sectorul lor de activitate. Procentul este covârșitor la nivelul României unde 90% dintre cei intervievați declară că a devenit dificil să recruteze.

Atunci când vine vorba despre acoperirea deficitului de competențe în propriile organizații, directorii generali admit că nu există o rețetă rapidă. Soluțiile vin mai degrabă dintr-o abordare pe termen lung (și adesea mai costisitoare), iar

acest lucru reiese din răspunsurile liderilor de afaceri din toate regiunile analizate în studiu. În acest sens, recalificarea și perfecționarea continuă a angajaților este metoda cel mai des utilizată pentru a reduce diferențele de competențe. Directorii generali din România tind să se bazeze, într-o măsură mai mare decât omologii la nivel regional, pe stabilirea unei relații directe cu instituțiile de învățământ ca pepinieră de talente. 27% dintre aceștia menționează recrutarea direct din instituțiile de învățământ drept cel mai important aspect pentru reducerea decalajului de competențe în cadrul organizației.

„Pentru a profita cât mai bine de avantajele tehnologiei și globalizării, factorul uman trebuie păstrat pe primul plan. Valorizarea elementului uman într-o lume tot mai virtuală și angrenată într-o cursă a tehnologiilor care ne schimbă permanent viața este o condiție esențială pentru a asigura dezvoltarea pe termen lung. Strategiile de resurse umane sunt într-o continuă transformare, mai ales atunci când automatizarea și Inteligența Artificială devin o constantă pe prima pagină a agendei directorilor generali, aceștia dorindu-și o forță de muncă tot mai agilă și versatilă” consideră **Ionuț Simion, Country Managing Partner, PwC România.**

Inteligența Artificială – cât de aproape este viitorul

Pentru deblocarea potențialului intern de creștere în organizațiile lor, directorii generali acordă o atenție deosebită dezvoltării tehnologiilor emergente, precum Inteligența Artificială (Artificial Intelligence, AI). S-a vorbit des în ultimii ani despre potențialul pentru afaceri al utilizării cu succes a acestor tehnologii. Există, fără îndoială, diferențe de opinie asupra modului în care liderii de organizații privesc impactul AI în societate și rolul pe care guvernele ar trebui să-l joace în dezvoltarea Inteligenței Artificiale.

Nu mai puțin de 76% dintre directorii generali din România

sunt de acord cu faptul că Inteligența Artificială le va schimba în mod semnificativ modelul de afaceri în următorii cinci ani. Respondenții din zona Europei Centrale și de Est sunt puțin mai moderați în această privință, procentul fiind mai mic (64%). Deși împărtășesc o viziune comună în ceea ce privește influența pe care Inteligența Artificială o va avea asupra mediului de afaceri, cei mai mulți directori generali recunosc că nu au introdus încă inițiative AI în organizația lor. Procentul liderilor de organizații din regiune (69%) și din țara noastră (72%) care afirmă că nu au implementat încă AI este mai mare față de cel înregistrat la nivel global (58%).

Lucrurile devin ușor complicate atunci când se discută despre consecințele pe care AI le va avea asupra locurilor de muncă. În Europa Centrală și de Est și în România, directorii generali sunt mai pesimiști referitor la această chestiune. 56% și respectiv 60% dintre liderii de organizații consideră că Inteligența Artificială vă înlocui mai multe locuri de muncă comparativ cu cele pe care le va crea.

Directorii generali admit că Inteligența Artificială (AI) este benefică pentru societate și că va avea un impact mai mare decât Internetul. Însă este nevoie de comunicare pentru ca oamenii să capete încredere, iar implicarea Guvernelor este esențială pentru dezvoltarea AI. Șefii companiilor trebuie să se concentreze pe execuție – creșterea veniturilor și dezvoltarea afacerii, eficiență operațională, abordarea deficitului de informații relevante și talente etc. De aceea, introducerea de tehnologii avansate, de pe urma cărora să se capteze valoare și beneficii conexe, trebuie făcută într-un cadru mai larg, societal, necesar pentru a favoriza dezvoltarea durabilă și prosperitatea. Fiecare afacere se va confrunța cu provocările AI, însă nicio organizație nu le va putea aborda singură.

Despre raport

PwC a realizat 1.378 de interviuri cu directori generali din 91 de țări, în ultimul trimestru din 2018. Pentru a IX-a ediție a raportului asupra principalelor rezultate pentru România au fost efectuate 60 de interviuri cu directori generali din țara noastră.

Despre PwC

Scopul PwC este de a construi încredere în sânul societății și de a contribui la rezolvarea unor probleme importante. Firmele din rețeaua PwC ajută organizațiile și indivizii să creeze valoarea adăugată de care au nevoie. Suntem o rețea de firme prezentă în 158 de țări cu mai mult de 250.000 de specialiști dedicați oferirii de servicii de calitate de audit, consultanță fiscală și consultanță pentru afaceri. Spuneți-ne care sunt lucrurile importante pentru dumneavoastră și descoperiți mai multe informații despre noi vizitând site-ul www.pwc.ro.